

Ημ/νία: 25/07/2016

Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/227655/1632

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/227655/1632

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 372

26 Ιουλ. 2016

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Θεοδώρα Μεγαλοοικονόμου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6803/6.7.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Ανακάλυψη αρχαίας ναυτικής βάσης στη Μαρίνα Ζέας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6803/6.7.2016 Ερώτησης της Βουλευτού κας Θεοδώρας Μεγαλοοικονόμου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο λιμένας της Ζέας, στην ανατολική ακτή της πειραιϊκής χερσονήσου ήταν ο κύριος πολεμικός ναύσταθμος της Αθήνας. Τμήματα των νεωσοίκων του, των τειχών που τον προστάτευαν, των μύλων και βοηθητικών κτισμάτων μαρτυρούνται ή έχουν εντοπιστεί στην περιοχή, αν και τα περισσότερα δεν είναι πλέον ορατά, ευρισκόμενα κάτω από τα κτίρια και τα σύγχρονα λιμενικά έργα. Πιθανότατα ήταν ο πρώτος από τους τρεις όρμους του Πειραιά (Μουνιχία, Ζέα, Κάνθαρος), ο οποίος διαμορφώθηκε κατάλληλα για την εξυπηρέτηση του αθηναϊκού στόλου, αμέσως μετά την αρχή του Θεμιστοκλή (493-492 π.Χ.), που συνέλαβε το σχέδιο της ανάπτυξης της ναυτικής δύναμης των Αθηνών και συνεπώς των λιμένων του Πειραιά. Η λιμενολεκάνη της Ζέας έκλεινε από νότια, όπου η είσοδος του όρμου, με δύο τειχισμένους μώλους. Στην ανατολική πλευρά της έχουν εντοπιστεί νεώσοικοι, κάποιοι από τους οποίους έχουν ανασκαφεί. Είναι πολύ πιθανόν οι νεώσοικοι να κάλυπταν όλη την περίμετρο του λιμένα, πλην ίσως του επίπεδου μυχού του όρμου.

Σε μικρή απόσταση στα βορειοδυτικά έχουν εντοπιστεί τα κατάλοιπα της περιώνυμης Σκευοθήκης του Φίλωνος, στην οποία φυλάσσονταν αφαιρούμενα στοιχεία των πολεμικών πλοίων.

Στην περιοχή των αρχαίων λιμένων υλοποιήθηκε κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 2000 (2002-1012) το ερευνητικό πρόγραμμα Zea Harbour Project, που τελεί υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου της Δανίας στην Αθήνα (τη διεύθυνσή του ασκεί ο Δρ. Bjørn Lønén) και επιβλέπεται από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων (2002-2012) και από την πρώην ΚΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (2002-2009). Το εν λόγω ερευνητικό πρόγραμμα αποτελεί τη συνδυασμένη υπέργεια και υποθαλάσσια αρχαιολογική έρευνα στα αρχαία λιμάνια της Ζέας και της Μουνιχίας στον Πειραιά. Σκοπός του προγράμματος ήταν η μελέτη των αρχαίων ναυτικών βάσεων και η διεξαγωγή ανασκαφικής έρευνας σε αυτές, πρώτιστα στους νεώσοικους όπου φυλάσσονταν οι τριήρεις του Αθηναϊκού στόλου και στις οχυρώσεις του λιμανιού.

Η προστασία και ανάδειξη του χερσαίου και ενάλιου αρχαιολογικού χώρου της Μαρίνας της Ζέας αποτελεί εδώ και αρκετά χρόνια άμεση προτεραιότητα των συναρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, με καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις την Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής και την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων.

Στο πλαίσιο επέκτασης και αναμόρφωσης των εγκαταστάσεων της Μαρίνας Ζέας, εκπονήθηκε το 2010 Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την εταιρεία «ENVECO A.E., Προστασία, Διαχείριση και Οικονομία Περιβάλλοντος» για λογαριασμό της «Μαρίνα Ζέας Α.Ε.». Η μελέτη αυτή δεν περιελάμβανε όμως προτάσεις για την αποκατάσταση και ανάδειξη των σωζόμενων αρχαιοτήτων ως όφειλε στο πλαίσιο της δεοντολογίας για επεμβάσεις σε ιστορικούς ή αρχαιολογικούς χώρους. Με πρωτοβουλία της ΚΣΤ Έφορείας Αρχαιοτήτων, στο πλαίσιο της εν λόγω Μ.Π.Ε., παρήχθη και σε συνεργασία με τις κεντρικές Διευθύνσεις του ΥΠΠΟΑ, μελέτη εξέχουσας σημασίας τόσο για την αποκατάσταση και ανάδειξη των αρχαιοτήτων της Μαρίνας Ζέας όσο και την ενσποίηση των αρχαίων καταλοίπων των τειχών και των νεώσοικων του πολεμικού λιμένα του Πειραιά. Σκοπός της μελέτης είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο το τείχος και το πολεμικό λιμάνι θα αποδοθούν σε κοινή πολεοδομική χρήση, θα αναδειχθούν και θα προβληθούν ως μέρη ενός μνημειακού συνόλου.

Η Μ.Π.Ε. επανυποβλήθηκε στην Υπηρεσία από τους ενδιαφερόμενους και εγκρίθηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμ. ΥΠΔΙΘΠΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/Φ26/79187/17133/3841/3876/12.09.2012 Υπουργική Απόφαση.

Εν συνεχεία εκπονήθηκε και εγκρίθηκε επί της αρχής η οριστική μελέτη ανάδειξης των αρχαιοτήτων της Μαρίνας Ζέας (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΠΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/117817/9497/739/248/17-06-2016). Ειδικότερα η εν λόγω μελέτη περιελάμβανε τις ακόλουθες ενότητες:

- Προμελέτη αποκατάστασης μεταπυργίων και πύργων οχύρωσης στη Μαρίνα Ζέας
- Οριστική αρχιτεκτονική μελέτη
- Οριστική μελέτη φωτισμού ανάδειξης
- Οριστική Η/Μ μελέτη
- Στατική μελέτη

Αναμένεται η κατάθεση της οριστικής μελέτης αποκατάστασης μεταπυργίων και πύργων οχύρωσης και η επικαιροποίηση της μελέτης ανάδειξης και ενσποίησης των τμημάτων των τειχών, σύμφωνα με την ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΠΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/117817/9497/739/248/17-06-2016 Υπουργική Απόφαση.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΙΠΚΑ
2. ΔΑΑΜ
3. ΕΦΑ Δυτικής Αττικής
4. Εφορεία Αρχαιοτήτων Εναλίων

Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου της Γραμματείας,
Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού
Χ. ΜΑΚΑ

